

2016 m. vasario 25 d., ketvirtadienis

P8_TA(2016)0064

Derybų dėl LPS su Australija ir Naująja Zelandija pradžia

2016 m. vasario 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl derybų dėl laisvosios prekybos susitarimų (LPS) su Australija ir Naująja Zelandija pradžios (2015/2932(RSP))

(2018/C 035/23)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2015 m. spalio 14 d. Komisijos komunikatą „Prekyba visiems. Atsakingesnės prekybos ir investicijų politikos kūrimas“ (COM(2015)0497),
- atsižvelgdamas į 2015 m. spalio 29 d. Europos Komisijos pirmininko Jean-Claude'o Junckerio, Europos Vadovų Tarybos pirmininko Donaldo Tusko ir Naujosios Zelandijos ministro pirmininko Johno Key bendrą pareiškimą ir į 2015 m. lapkričio 15 d. Europos Komisijos pirmininko Jean-Claude'o Junckerio, Europos Vadovų Tarybos pirmininko Donaldo Tusko ir Australijos ministro pirmininko Malcolmo Turnbullo bendrą pareiškimą,
- atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 29 d. ES ir Australijos partnerystės programą ir į 2007 m. rugsėjo 21 d. ES ir Naujosios Zelandijos bendrą deklaraciją dėl santykių ir bendradarbiavimo,
- atsižvelgdamas į kitus ES ir Australijos dvišalius susitarimus, ypač į Susitarimą dėl atitikties įvertinimo, sertifikatų ir žymėjimų abipusio pripažinimo ir Susitarimą dėl vyno prekybos,
- atsižvelgdamas į kitus ES ir Naujosios Zelandijos dvišalius susitarimus, ypač į Susitarimą dėl sanitarinių priemonių, taikomų prekybai gyvais gyvūnais ir gyvūninės kilmės produktais, ir Susitarimą dėl atitikties vertinimo abipusio pripažinimo,
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas, ypač į savo 2012 m. rugsėjo 12 d. poziciją dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Australijos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas susitarimas dėl atitikties įvertinimo, sertifikatų ir žymėjimų abipusio pripažinimo, sudarymo projekto ⁽¹⁾ ir į 2012 m. rugsėjo 12 d. poziciją dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Naujosios Zelandijos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas susitarimas dėl abipusio pripažinimo, skirto atitikties vertinimui, sudarymo projekto ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į komunikatą, paskelbtą po 2014 m. lapkričio 15–16 d. Brisbane vykusio G20 valstybių ir vyriausybės vadovų susitikimo,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicos Mogherini ir Australijos užsienio ministro 2015 m. balandžio 22 d. bendrą pareiškimą „Glaudesnės ES ir Australijos partnerystės link“ ir Pirmininko H. Van Rompuy'aus, Pirmininko J. M. Barroso ir Ministro Pirmininko J. Key'aus į 2014 m. kovo 25 d. bendrą pareiškimą dėl Naujosios Zelandijos ir Europos Sąjungos partnerystės stiprinimo,
- atsižvelgdamas į kai kurių žemės ūkio sektorių pažeidžiamą pobūdį šiose derybose,
- atsižvelgdamas į jau gana didelį skaičių susitarimų, dėl kurių vyko ES ir jos pagrindinių prekybos partnerių derybos,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnio 3 dalį ir 218 straipsnį,
- atsižvelgdamas į klausimą Komisijai dėl derybų dėl laisvosios prekybos susitarimų (LPS) su Australija ir Naująja Zelandija pradžios (O-000154/2015 – B8-0101/2016),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 128 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 2 dalį,

⁽¹⁾ OL C 353 E, 2013 12 3, p. 210.

⁽²⁾ OL C 353 E, 2013 12 3, p. 210.

2016 m. vasario 25 d., ketvirtadienis

- A. kadangi Australija ir Naujoji Zelandija yra vienos iš seniausių ir artimiausių ES partnerių, kurios puoselėja bendras vertybes ir yra įsipareigojusios visame pasaulyje skatinti gerovę ir saugumą taisyklėmis pagrįstoje sistemoje;
- B. kadangi ES, Australija ir Naujoji Zelandija kartu dirba spręsdamos bendras problemas įvairiausiose srityse ir bendradarbiauja daugelyje tarptautinių forumų;
- C. kadangi ES ir Naujoji Zelandija yra Sutarties dėl viešųjų pirkimų šalys, o Australijos prisijungimo prie šios sutarties procesas vyksta šiuo metu;
- D. kadangi ES, Australija ir Naujoji Zelandija dalyvauja daugiašalėse derybose siekiant dar labiau liberalizuoti prekybą aplinkosaugos prekėmis (Susitarimas dėl aplinkosaugos prekių) ir prekybą paslaugomis (prekybos paslaugomis susitarimas);
- E. kadangi Australija ir Naujoji Zelandija yra Partnerystės abipus Ramiojo vandenyno (TPP), dėl kurios neseniai baigta derėtis, ir vykstančių derybų dėl regioninės išsamios ekonominės partnerystės (RCEP) Rytų Azijoje, kuri vienija svarbiausius Australijos ir Naujosios Zelandijos prekybos partnerius, šalys;
- F. kadangi Australija ir Naujoji Zelandija yra dvi šalys iš vos šešių PPO narių, vis dar neturinčių lengvatinio patekimo į ES rinką ar nevedančių derybų, kad jį turėtų;
- G. kadangi Australija ir Naujoji Zelandija – tai dvi šalys, kuriose visapusiškai užtikrinamas teisinės valstybės principas ir šiuo metu garantuojama tvirta aplinkos apsauga, taip pat žmogaus teisių, socialinė ir darbo teisių apsauga;
- H. kadangi sudarius ES ir Australijos, taip pat ES ir Naujosios Zelandijos laisvosios prekybos susitarimus sustiprės prekybos ir investicijų srities ryšiai su šiomis šalimis ir kadangi tai būtų neįmanoma, jei laisvosios prekybos susitarimais būtų varžoma šalių galimybė nustatyti, išlaikyti ar sugriežtinti savo socialinius, aplinkosaugos ar darbo standartus;
- I. kadangi 2014 m. liepos 30 d. ES užbaigė derybas dėl Partnerystės susitarimo ES ir Naujosios Zelandijos santykių ir bendradarbiavimo srityje, o 2015 m. balandžio 22 d. – dėl ES ir Australijos bendrojo susitarimo;
- J. kadangi ES yra trečia pagal svarbą Australijos ir Naujosios Zelandijos prekybos partnerė, o Australija ir Naujoji Zelandija pagrindinių ES prekybos partnerių sąrašė atitinkamai užima dvidešimt pirmą ir penkiasdešimt pirmą vietą (2014 m.);
- K. kadangi Naujoji Zelandija yra viena iš nedaugelio šalių, kaip pripažįsta Europos Komisija, užtikrinanti tinkamą asmens duomenų apsaugos lygį;
- L. kadangi sudarius modernius, plataus užmojo, subalansuotus ir visapusiškus susitarimus būtų pasiektas naujas ekonominių santykių lygmuo;
- M. kadangi Parlamentas turės nuspręsti, ar pritarti galimiems ES ir Australijos, taip pat ES ir Naujosios Zelandijos laisvosios prekybos susitarimams;
1. pabrėžia ES ir Azijos ir Ramiojo vandenyno regiono šalių santykių stiprinimo svarbą ekonomikos augimui Europoje ir akcentuoja, kad tai turėtų atsispindėti Europos Sąjungos prekybos politikoje; pripažįsta, kad santykiai su Australija ir Naująja Zelandija yra pagrindinė šios strategijos dalis ir kad prekybos su šiomis partnerėmis plėtojimas ir stiprinimas gali padėti pasiekti šį tikslą;
 2. palankiai vertina Australijos ir Naujosios Zelandijos tvirtą ir nuolatinį įsipareigojimą vykdyti daugiašalę prekybos darbotvarkę;
 3. mano, kad visas Sąjungos dvišalių ir regioninių bendradarbiavimo strategijų potencialas gali būti išnaudotas tik pagal abipusiškumo ir abipusės naudos principą sudarant kokybiškus LPS su Australija ir Naująja Zelandija ir jokiais aplinkybėmis nenukreipiant išteklių bei nemažinant pastangų pažangos siekti daugiašaliu pagrindu arba jos siekti įgyvendinant jau sudarytus daugiašalius ir dvišalius susitarimus;

2016 m. vasario 25 d., ketvirtadienis

4. mano, kad derybos dėl dviejų atskirų, šiuolaikiškų, plataus užmojo, subalansuotų ir visapusiškų LPS su Australija ir Naująja Zelandija, atsižvelgiant į tų šalių ypatumus, yra praktiškas būdas dvišalei partnerystei plėtoti ir esamiems jau susiformavusiems dvišaliams santykiams prekybos ir investicijų srityje toliau stiprinti ir kad tai turėtų sušvelninti galimą neseniai sudaryto Partnerystės abipus Ramiojo vandenyno susitarimo nukreipimo poveikį; numato, kad derybų rezultatai gali būti naudojami kaip modelis būsimiems laisvosios prekybos susitarimams;
5. ragina Komisiją atliekant tyrimą, skirtą taikymo sričiai apibrėžti, išsamiai išnagrinėti visas papildomas Europos ekonominės veiklos vykdytojų, visų pirma MVĮ, patekimo į rinką galimybes, kurias suteiktų galimi LPS su Australija ir Naująja Zelandija, ir jas įvertinti atsižvelgiant į bet kokius galimus interesus ginti rinką, turint mintyje tai, kad Australija ir Naujoji Zelandija jau turi palyginti atviras rinkas ir labai mažus tarifus tarptautiniu mastu;
6. pabrėžia, kad į plataus užmojo susitarimus tarp trijų išsivysčiusios ekonomikos šalių būtina reikšmingai įtraukti investicijų, prekybos prekėmis ir paslaugomis (remiantis naujausiomis Europos Parlamento rekomendacijomis dėl politinės erdvės apribojimų ir pažeidžiamų sektorių), elektroninės prekybos, viešųjų pirkimų, energetikos, valstybės įmonių, konkurencijos, kovos su korupcija, reguliavimo, kaip antai sanitarijos ir fitosanitarijos apribojimų, technologijų mokslinių tyrimų ir ypač MVĮ poreikių, klausimus ir kad dėl intensyvesnio bendradarbiavimo nustatant tarptautinius standartus, kurie būtų labiau suderinti ir nemažintų vartotojų (pvz., maisto saugos), aplinkos (pvz., gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos) ar socialinės ir darbuotojų apsaugos lygio, šie susitarimai galėtų būti naudingi pasaulinės ekonomikos valdymui;
7. pabrėžia, kad galimuose susitarimuose turėtų būti visapusiškai atsižvelgiama (atskirame skyriuje) į MVĮ poreikius ir interesus, susijusius su lengvesnio patekimo į rinką galimybėmis, siekiant sudaryti konkrečias verslo galimybes;
8. mano, kad tvirtam ir plataus užmojo darniam vystymuisi skirtas skyrius, apimantis, be kita ko, pagrindinius darbo standartus ir keturių prioritetinių Tarptautinės darbo organizacijos su valdymu susijusių konvencijų nuostatas ir daugiašalius aplinkosaugos susitarimus, yra neatskiriama bet kokio galimo laisvosios prekybos susitarimo dalis; mano, kad susitarime taip pat turėtų būti numatyta sukurti bendrą pilietinės visuomenės forumą, kuris stebėtų, kaip įgyvendinamas susitarimas ir kaip šalis laikosi savo įsipareigojimų ir pareigų, susijusių su žmogaus teisėmis, darbo standartais ir aplinkos apsauga, ir teiktų pastabas;
9. pažymi, kad žemės ūkis yra labai pažeidžiamas sektorius ir kad galutinėmis subalansuotomis nuostatomis žemės ūkio ir žuvininkystės skyriuose būtina tinkamai atsižvelgti į visų Europos gamintojų, pvz., mėsos, pieno, cukraus, grūdų ir tekstilės gamintojų, taip pat gamintojų atokiausiuose regionuose, interesus, pvz., numatant pereinamuosius laikotarpius ar atitinkamas kvotas, ar neprisiimant jokių įsipareigojimų labiausiai pažeidžiamuose sektoriuose; mano, kad tik tokiomis nuostatomis galima padidinti konkurencingumą ir užtikrinti naudą vartotojams ir gamintojams; ragina įtraukti veiksmingas dvišales apsaugos priemones staigiam importo padidėjimui, kuris galėtų padaryti didelės žalos Europos gamintojams pažeidžiamuose sektoriuose arba sukeltų tokios žalos grėsmę, išvengti, ir pradėti taikyti specialias priemones, skirtas atokiausiuose regionuose gaminamiems jautriems importui produktams apsaugoti, ir visų pirma į taikymo sritį neįtraukti tam tikrų rūšių cukraus;
10. pabrėžia, kad derybose būtina sutarti dėl griežtų ir vykdytinų nuostatų, apimančių intelektinės nuosavybės teisių, įskaitant geografines nuorodas (GN), pripažinimą ir apsaugą;
11. ragina Komisiją kuo greičiau atlikti visapusišką galimų susitarimų poveikio tvarumui vertinimą tam, kad būtų galima išsamiai įvertinti ES ir Australijos ir ES ir Naujosios Zelandijos ryšių prekybos ir investicijų srityse stiprinimo galimus privalumus ir trūkumus abiejų šalių gyventojams ir verslo atstovams, taip pat ir atokiausiuose regionuose ir užjūrio šalyse bei teritorijose;
12. ragina Komisiją derybas su Australija ir Naująja Zelandija pradėti su sąlyga, kad visos derybų šalys nuo pat pradžių įsipareigos derybas vesti kuo skaidriau, visapusiškai atsižvelgdamos į geriausių kitų derybų metu nustatytą praktiką ir vykdydamos nuolatinį dialogą su socialiniais partneriais ir pilietine visuomene, ir nustatant derybų apimtį numatyti atitinkamo lygio užmojus;
13. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Australijos ir Naujosios Zelandijos vyriausybėms ir parlamentams.